

Posudek oponenta na diplomovou práci

Lucas Stolle: Transformace interpretace historického významu postavy na příkladu společensko-historického konfliktu o roli maršála Koněva v československých dějinách, Praha FHS UK 2022, 130 s.

Předložená diplomová práce je věnována proměnám vnímání osoby sovětského maršála Ivana Stěpanoviče Koněva v české společnosti v letech 2015 až 2020. Téma je zkoumáno v kontextu diskusí o Koněvově pomníku v Praze 6. Diplomová práce je vedle úvodu a závěru členěna pěti kapitol. Strukturování je vhodně zvoleno a odpovídá zkoumané tematice. Na stručné uvedení do tématu navazují rozbor dosavadního bádání o úloze pomníků a nástin metodologie včetně formulace výzkumných otázek a představení primárních pramenů. Volba pramenné základny je ve vztahu k tématu odůvodněna a opírá se převážně o články na českých zpravodajských webech. Tuto základnu považují za úzkou ve vztahu k diplomantem formulované výzkumné otázce „Jaké byly reakce a argumentace ruských politiků ohledně Koněvovy historické role během konfliktu?“ Autor se tak dostal pouze k reakcím, které byly na českých zpravodajských webech prezentovány, a to zajisté neposkytuje dostatečný podklad pro zodpovězení otázky. Otázka tak měla být formulována ve vztahu k možnostem pramenů, s nimiž bylo zamýšleno pracovat.

Ve třetí kapitole se diplomant zaměřil na teoretické zarámování postupů při interpretaci historické osobnosti a sledování proměny kolektivní paměti. Kapitola však zůstala v pouhém torzu, což potvrzuje i její rozsah (s. 17–19). To se promítlo i do aplikace ve výzkumné části.

Následně se diplomant přesunul k nastínění historického kontextu života Ivana Stěpanoviče Koněva s důrazem na jednotlivé mezníky jeho života, které byly následně podstatné pro jeho společenské vnímání ve zkoumaném období. Za diskutabilní považují autorovo rozhodnutí opřít se v případě hodnocení Koněva pouze o knížku Jiřího Fidlera. Je však třeba přiznat, že autor se tento svůj krok alespoň snažil osvětlit (s. 16).

Vlastní jádro diplomové práce zajisté představuje obsáhlá pátá kapitola (s. 42–109). Na této kapitole oceňuji skutečnost, že se diplomantovi podařilo shromáždit velký rozsah článků, které byly ve zkoumaném období ke sledovanému tématu publikovány. Pokud odhlédneme od převážně popisného přístupu, tak mám několik koncepčních otázek, které by mohl diplomant při obhajobě zodpovědět. Postrádám podrobnější vymezení používaných pojmů (např. obsah pojmu politik, aktivista). Obdobně postrádám kritéria výběru, která diplomant používal při výběru historiků, jejichž názory prezentoval. Zcela opomenut zůstal například přední odborník na moderní české dějiny Jan Rychlík a naopak velký prostor dostal Petr Hlavaček (s. 75–77)

odborně se věnující středověkým dějinám. O riziku prezentovat názor ruských politiků a aktivistů pouze prostřednictvím zpráv přejímaných českými zpravodajskými weby jsem se již zmínil.

Po formální stránce nemám k práci závažnějších připomínek. Text je psán čtivě, živým jazykem. Snad jen diplomantem stabilně používaný plurál skromnosti na některých místech čtivost textu snižuje.

I přes shora uvedené výhrady se domnívám, že diplomová práce splňuje požadavky, které jsou na tento typ studentských prací kladeny. Kladně hodnotím schopnost pracovat s rozsáhlou pramennou základnou, často velmi protichůdnou. Předloženou diplomovou práci proto doporučuji k obhajobě a přikláním se ještě k hodnocení v e l m i d o b ř e.

V Praze 27. května 2022

Doc. PhDr. et JUDr. Jan Štemberk, Ph.D.